

Factsheet

Verkenning aandoening

Ruim 10% van de Nederlandse bevolking heeft chronische nierschade (CNS), waarvan 1.5 miljoen matig verhoogd risico, 170.000 hoog risico en 50.000 sterk verhoogd risico. Door vergrijzing en overgewicht neemt de prevalentie van CNS toe.

28% Van de patiënten met diabetes heeft CNS en 21% van de patiënten met hypertensie heeft CNS ¹. Per 31-12-2017 zijn er 6319 patiënten die nierfunctie vervangende therapie ondergaan, onderverdeeld in:

- Centrum hemodialyse: 5088 patiënten
- Thuis hemodialyse: 265 patiënten
- Peritoneale dialyse: 872 patiënten

Totaal aantal niertransplantatie: 11.306 patiënten

De kosten van nierfunctie vervangende therapie zijn circa ¾ miljard euro per jaar ².

Nefrotisch syndroom behoort tot de zeldzame aandoeningen. Per jaar wordt bij ongeveer 500 volwassenen en 57 kinderen NS vastgesteld ³.

5½% Van de Nederlandse bevolking heeft nierstenen. De kans op recidivering op nierstenen is 50% van 5-10 jaar en 75% kans na 20 jaar ⁴.

Patiëntengroep diëtist ⁵

- Chronische Nierschade (CNS)
- CNS - Hemodialyse (HD)
- CNS - Peritoneale dialyse (PD)
- CNS - Niertransplantatie
- CNS - Nefrotisch syndroom
- Nierstenen (urolithiasis)

Interventie diëtist ^{5,7,6,10}

Chronische nierschade:

- Eiwitbeperkt dieet 0,8 g/kg (overweeg bij >65 jaar 1,0-1,2 g/kg), bij dialyse eiwit 1,0-1,2 g/kg
- Natriumbepert: 2000 tot maximaal 2400 mg (80-100 mmol) of 5-6 gram NaCl per dag
- Kaliumbeperking op geleide van bloedwaarde
- Fosfaatbeperking op geleide van bloedwaarden en advies over inname en verdeling van fosfaatbindende medicatie
- Vochtbeperkt afhankelijk van aanwezigheid vochtretentie, diurese, hypertensie of hartfalen

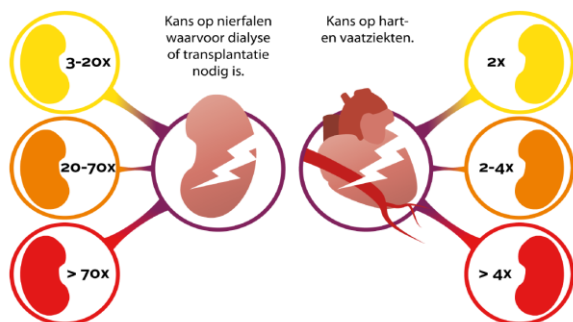
Nefrotisch syndroom:

- Natriumbepert: max. 2000 mg of 5 gram NaCl
- Eiwitbeperkt dieet 0,8 g/kg actueel gewicht
- Kaliumbeperking op geleide van laboratoriumbepalingen
- Calcium en vit D volgens aanbevolen hoeveelheid
- Vocht: 1,5-2 liter/dag afhankelijk van de mate van overvulling

Nierstenen:

- Vochtverrijkt: een hoeveelheid drinkvocht waarbij de urineproductie minimaal 2 liter bedraagt
- Calcium volgens aanbevolen hoeveelheid
- Natriumbepert: max. 2400 mg of 6 gram NaCl
- Eiwitconstant dieet: 0,8-1 g/kg actueel gewicht
- Kaliumverrijkt dieet; minimaal 2000 mg
- Oxaalzuurrijke producten beperken
- Vitamine C en D volgens aanbevolen hoeveelheid

De gevaren van chronische nierschade - op nier EN hart -

Levey et al., Kidney Int 2013

Factsheet

www.dietistennierziekten.com

Effect behandeling diëtist

Chronische nierschade ^{5,6,7,10}

- Vertragen achteruitgang nierfunctie; uitstellen of voorkomen van dialyse behandeling en bijdrage leveren aan behoud restnierfunctie
- Ondersteunen bloeddrukregulatie en vochtbalans
- Bijdragen leveren aan een goede calcium- en fosfaathuishouding; vermijden van botaandoeningen en preventie van voortijdige hart- en vaatziekten
- Bijdrage leveren aan de behandeling van metabole acisose
- Regulering van de elektrolytenbalans
- Behoud of verbeteren voedingstoestand

Nefrotisch syndroom ^{3,5,6}

- Vermindering van proteinurie
- Verminderen van vochtretentie
- Ondersteunen bloeddrukregulatie
- Handhaven/bereiken van een goede voedingstoestand
- Voorkomen van osteoporose

Nierstenen ^{4,5,6}

- Voorkomen van verdere steengroei
- Voorkomen van recidiefstenen

Handelen diëtist ^{8,9}

- Heeft kennis/inzicht in de nefrologische ziektebeelden, specifieke vormen van behandeling, toegepaste medicatie en laboratoriumwaarden.
- Maakt gebruik van voorlichtingsmaterialen op het gebied van de nefrologie, of ontwikkelt deze zelf.
- Werkt multidisciplinair. Heeft kennis van ieders rol en grenzen in het multidisciplinaire behandelteam. Informeert het team over de meest recente inzichten in de nefrologische diëtetik.
- Is op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in de behandeling en de gevolgen daarvan op de diëtetik.
- Is zich bewust van de maatschappelijke, sociale, financiële en relationele gevolgen van het hebben van een nierziekte.
- Is op de hoogte van de activiteiten van NSN, NVN en Nefrovisie. Werkt effectief en doelmatig, is eindverantwoordelijk voor de diëtetik van patiënten met nefrologische aandoeningen en werkt aantoonbaar aan kwaliteit van zorg.
- Is op de hoogte van kwaliteitsinstrumenten en levert een bijdrage aan transparantie middels aanleveren van kwaliteitsindicatoren.

Bronnen

1. www.nierstichting.nl
2. www.nefrovisie.nl
3. www.zorgstandaarden.net
4. www.NUV.nl
5. www.artsenwijzer.info
6. www.dietistennierziekten.nl
7. Kalantar-Zadeh, K. & Fouque, D. Nutritional Management of Chronic Kidney Disease, The New England Journal of Medicine, november 2, 2017, page 1765-1776
8. Beroepsprofiel Diëtist - NVD
9. Beroepsprofiel diëtist met aandachtsgebied nierziekten – DNN
10. Multidisciplinaire richtlijn Diagnostiek en beleid bij volwassenen met chronische nierschade (CNS) -Richtlijndatabase

Vind een diëtist op
www.nvdietist.nl

